

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Daniely Zemanové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci **žalobce: P. H.**, zast. JUDr. Ing. Danielem Srnecem, advokátem se sídlem Na Poříčí 1071/17, Praha 1, proti **žalovanému: Generální finanční ředitelství**, se sídlem Lazarská 15/7, Praha 1, zast. JUDr. Alanem Korbelem, advokátem se sídlem Vodičkova 736/17, Praha, proti rozhodnutím Ministerstva financí, Ústředního finančního a daňového ředitelství ze dne 8. 3. 2010, č. j. 39/94 222/2009-392, č. j. 39/18 258/2010-392 a č. j. 39/18 259/2010-392, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 9. 11. 2011, č. j. 3 Af 13/2010 - 64,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá v záhlaví označený rozsudek Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) ze dne 9. 11. 2011, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutím Ministerstva financí, Ústředního a daňového ředitelství ze dne 8. 3. 2010, č. j. 39/94 222/2009-392, č. j. 39/18 258/2010-392 a č. j. 39/18 259/2010-392. Těmito rozhodnutími žalovaný (dříve Ministerstvo financí) zamítl odvolání stěžovatele proti rozhodnutím Finančního ředitelství v Ostravě ze dne 25. 8. 2009, č. j. 7535/09-1102-801766, č. j. 7536/09-1102-801766 a č. j. 7537/09-1102-801766, kterými byly zamítnuty návrhy žalobce na obnovu řízení ve věci daně z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2003, 2004 a 2005.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

Rozsudek městského soudu napadl stěžovatel kasační stížností z důvodů vymezených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „ř. s.“), tj. z důvodu nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

Stěžovatel vytýká městskému soudu, že jeho rozhodnutí je rozhodnutím překvapivým, neboť dle jeho názoru městský soud posoudil otázku náležitosti návrhu na povolení obnovy řízení odlišně než žalovaný a nejde o pouhé doplnění nebo korekci jeho právního názoru. Žalovaný zamítl dle stěžovatele jeho odvolání z důvodu, že návrh na obnovu řízení neobsahoval, co obsahovat měl; naproti tomu městský soud posoudil tuto otázku naprosto opačně a shledal návrh na obnovu řízení perfektní. V napadeném rozsudku uvedl, že předmětné žádosti o obnovu řízení jsou zcela určitými a srozumitelnými úkony daňového subjektu umožňujícími jednoznačný závěr o tom, co jimi účastník žádá. Na podporu svých tvrzení stěžovatel citoval z judikatury Ústavního soudu a odkázal rovněž i na bohatou judikaturu Nejvyššího správního soudu týkající se změny právního názoru soudu proti rozhodnutí správního orgánu a předvídatelnosti práva. Na základě shora uvedených důvodů navrhl stěžovatel rozsudek městského soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že napadený rozsudek městského soudu považuje za správný a s argumentací v něm uvedenou se plně ztotožňuje. Navrhl proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítnout.

III. Řízení před správními orgány

Ze spisového materiálu předloženého žalovaným a krajským soudem bylo ke skutkovému průběhu věci zjištěno, že stěžovatel podal dne 19. 6. 2009 na Finanční ředitelství v Ostravě (dále jen „finanční ředitelství“) celkem tři žádosti o povolení obnovy řízení dle ustanovení § 54 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění platném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o správě daní“), a to ve věci pravomocných rozhodnutí finančního ředitelství ze dne 15. 4. 2009, kterými byla zamítnuta odvolání stěžovatele proti dodatečným platebním výměrům na základ daně, daň a ztrátu z příjmů fyzických osob. Jednotlivé žádosti byly samostatně podány pro zdaňovací období roku 2003, 2004 a 2005. Ve všech žádostech jako okolnosti svědčící o důvodnosti obnovy řízení stěžovatel uvedl, že se mu podařilo získat jména osob, které pracovaly pro jeho subdodavatele na vybraných stavebních zakázkách, které byly prověřovány v průběhu daňové kontroly. Žádal o provedení svědeckých výpovědí těchto osob, neboť jejich výsledky byly v průběhu daňové kontroly neproveditelné, protože se nacházely v zahraničí.

Finanční ředitelství dospělo ve všech třech případech shodně k závěru, že požadavek na provedení svědeckých výpovědí osob, které zde objektivně existovaly již v době rozhodování správního orgánu v původním řízení, avšak stěžovatel tyto osoby nijak nemínil ani nenavrhnul jako svědky, nelze považovat za novou skutečnost nebo důkaz, které stěžovatel nemohl bez vlastního zavinění uplatnit v předcházejícím daňovém řízení. Finanční ředitelství tedy uzavřelo, že skutečnosti rozhodné pro povolení obnovy nenastaly. Stěžovatel podal proti všem zamítavým rozhodnutím odvolání.

Žalovaný se ztotožnil se závěry finančního ředitelství a doplnil, že důvod obnovy řízení nelze spatřovat v jakékoli nové skutečnosti nebo důkazu, musí jít vždy i o splnění podmínky, zda tyto skutečnosti nebo důkazy mohou samy o sobě nebo ve spojení s jinými skutečnostmi

pokračování

a důkazy ovlivnit dosažený výsledek řízení. Ve vztahu ke konkrétním okolnostem projednávané věci ve všech rozhodnutích shodně uvedl, že pouhé sdělení stěžovatele o nových svědcích nelze považovat za důkaz způsobilý vyvolat úvahu o povolení obnovy řízení. Takový návrh na svědecké výpovědi je třeba učinit jednoznačně a konkrétně tak, aby bylo zřejmé, jaké konkrétní skutečnosti má svědek potvrdit, a to především s ohledem na rozsah a cenu provedených výkopových prací, a jakou úlohu při prokazování uplatněných výdajů v tvrzené výši měli svědci hrát a jak důležitá byla jejich výpověď ve spojení s jinými skutečnostmi a důkazy již dříve známými. Uzavřel, že v návrhu na povolení obnovy řízení musí být tvrzeno, že zde relevantní skutečnosti nebo důkazy vůbec existují a následně, zda je splněna podmínka jejich „novosti“ a způsobilosti ovlivnit dosažený výsledek řízení.

IV. Řízení před městským soudem

Stěžovatel podal proti rozhodnutím žalovaného žalobu k městskému soudu, ve které na základě shora uvedeného závěru žalovaného obsaženého v jeho rozhodnutích konstatoval, že podstatou názoru žalovaného je skutečnost, že návrh stěžovatele na obnovu řízení neobsahoval, co obsahovat měl. Stěžovatel proto namítal, že pokud návrh na obnovu řízení nebyl perfektní, mělo finanční ředitelství za povinnost postupovat podle ustanovení § 21 odst. 8 zákona o správě daní a vyzvat jej k odstranění vad jeho návrhu; případně shledal-li žalovaný postup finančního ředitelství vadným, protože návrh stěžovatele nebyl způsobilý projednání, měl tuto vadu řízení sám odstranit, nebo její odstranění finančnímu ředitelství uložit.

Městský soud shledal argumentaci stěžovatele nedůvodnou. Předně konstatoval, že z předmětných žádostí o obnovu řízení vyplývá, že tato podání vždy obsahovala 1) označení žadatele, 2) označení správního orgánu, kterému je podání určeno, 3) označení věci, 4) označení rozhodnutí, kterých se žádosti o obnovu řízení týkají, 5) označení „nových“ důkazů, tj. označení svědků, včetně jejich adres, jenž mohou objasnit skutkový stav věci, 6) označení důvodů, pro který nebyly výsledky v původním řízení provedeny, 7) uvedení tvrzení, která by měla být výsledky navržených svědků prokázána. Městský soud tedy dospěl k závěru, že předmětné žádosti jsou zcela určitými a srozumitelnými úkony stěžovatele umožňující jednoznačný závěr o tom, co jimi stěžovatel žádá. Označení i obsah těchto podání je souladné a z těchto úkonů nevyplývají žádné pochybnosti o tom, co jimi stěžovatel požadoval. Dle městského soudu tedy předmětné žádosti neobsahovaly vady, pro které by žádosti nebyly způsobilé k projednání, a postup zvolený žalovaným byl proto dle soudu správný a nebylo na místě, aby předmětné žádosti o obnovu řízení byly doplňovány ve smyslu ustanovení § 21 odst. 8 zákona o správě daní. Tvrzení stěžovatele, že žalovaný měl shledat jeho žádosti o obnovu řízení neprojednatelnými, nelze dle městského soudu dovodit ani z žalobou napadeného rozhodnutí.

V. Posouzení důvodnosti kasační stížnosti

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a podle jejího obsahu jsou v ní namítány důvody dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tj. nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. vázán.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu důvodů uplatněných v kasační stížnosti a dospěl k závěru, že není důvodná.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítal překvapivost rozhodnutí městského soudu, kterou spatřoval v odlišném hodnocení obsahových náležitostí jeho žádostí o obnovu řízení městským soudem oproti závěru, který v rámci správního řízení učinil žalovaný.

Z obsahu rozhodnutí žalovaného jednoznačně vyplývá, že se ve vztahu k podaným žádostem stěžovatele o obnovu řízení zabýval splněním podmínek pro obnovu řízení, tj. podmínkami zakotvenými v ustanovení § 54 zákona o správě daní. Citované ustanovení v odst. 1 stanoví, že „řízení ukončené pravomocným rozhodnutím se obnoví na žádost příjemce rozhodnutí nebo z úřední povinnosti, jestliže a) vyšly najevo nové skutečnosti nebo důkazy, které nemohly být bez zavinění daňového subjektu nebo správce daně uplatněny již dříve v řízení a mohly mít podstatný vliv na výrok rozhodnutí, b) rozhodnutí bylo učiněno na základě podvrženého nebo zfalšovaného dokladu, keřivé výpovědi svědka nebo keřivého znaleckého posudku nebo rozhodnutí bylo dosaženo jiným trestným činem, c) rozhodnutí záviselo na posouzení předběžné otázky a rozhodl-li příslušný orgán o ní dodatečně v podstatných skutečnostech ovlivňujících výši stanovené daně nebo procesní postavení daňového subjektu jinak.“ Žalovaný po posouzení žádostí na základě uvedených kritérií dospěl ve shodě s finančním ředitelstvím k závěru, že žádosti stěžovatele podmínky pro obnovu řízení nesplňují. Přitom ve vztahu k důkazům navrhovaným stěžovatelem poukázal na jejich nedostatečnou vypovídací hodnotu, jinými slovy že stěžovatel dostatečně netvrdil, co by navrhované svědecké výpovědi měly vnést do již uzavřeného řízení nového a rozhodujícího, upozornil též na podmínku prokázání, že nové skutečnosti nemohly být uplatněny v původním řízení.

Městský soud se vzhledem k vymezení žalobních bodů věnoval otázce projednatelnosti jeho žádostí. Po posouzení všech formálních náležitostí předmětných žádostí konstatoval, že žádosti netrpí vadou, která by je činila nezpůsobilé k projednání, a jsou tedy formálně projednatelné. V této souvislosti dospěl k závěru, že nebylo tudíž ani na místě uplatnit postup k odstranění vad podání podle ustanovení § 21 odst. 8 zákona o správě daní, které stanoví, že „*má-li podání vady, pro které není způsobilé k projednání, vyzve správce daně daňový subjekt nebo jinou osobu zúčastněnou na řízení, aby je podle jeho pokynu a ve lhůtě, kterou správce daně stanoví, odstranil.*“

Na základě shora uvedeného Nejvyšší správní soud konstatuje, že závěry žalovaného a městského soudu nemohou být v žádném případě ve vzájemném nesouladu. Je třeba zdůraznit, že městský soud byl v řízení vázán dle § 75 odst. 2 s. ř. s. námitkami uplatněnými stěžovatelem v žalobě. V souladu s uvedeným ustanovením přezkoumal napadené rozhodnutí v rámci uplatněných žalobních bodů a soustředil se na argumentaci k námitkám stěžovatele. Městský soud tedy posuzoval a hodnotil ryze formální náležitosti podaných návrhů, jejichž splnění je předpokladem pro následné meritorní posouzení a musí je splňovat všechna podání bez ohledu na předmět řízení, přičemž dospěl k jednoznačnému závěru, že po formální stránce byly žádosti perfektní a bezvadné, jinými slovy, věcnému projednání návrhů stěžovatele nebránil nedostatek jejich formálních ani obsahových náležitostí, které by byl žalovaný povinen odstraňovat zákonem předpokládaným způsobem. Pokud stěžovatel v návrhu na obnovu řízení netvrdil či neprokázal existenci skutečnosti, kterými zákon podmiňuje povolení obnovy řízení, nejedná se o vady podání. Pokud je návrh po meritorním přezkumu shledán nedůvodným, neznamená to, že byl formálně vadný.

Žalovaný oproti městskému soudu věcně posuzoval obsah žádostí stěžovatele z hlediska splnění podmínek pro obnovu řízení ve smyslu ustanovení § 54 zákona o správě daní a při tomto věcném posouzení dospěl k závěru, že podmínky pro obnovu řízení splněny nejsou. Je ostatně na místě zdůraznit, že rovněž žalovaný musel být (stejně jako finanční ředitelství) přesvědčen o formální projednatelnosti žádostí stěžovatele, neboť v opačném případě by k věcnému přezkumu nemohl přistoupit. Na základě shora uvedeného tedy dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že rozhodnutí městského soudu nelze v žádném případě označit za překvapivé, a námitku stěžovatele proto shledal jako zcela nedůvodnou.

pokračování

Nejvyšší správní soud pro úplnost uvádí, že se ztotožňuje se závěry žalovaného ohledně nedůvodnosti návrhu stěžovatele. Pro řízení o obnovu řízení bylo mimo jiné zásadní prokázat, zda a z jakých důvodů nemohly být uvedené důkazy uplatněny v původním řízení. Uplatněním se rozumí vznesení návrhu těchto důkazů. Důvody uváděné stěžovatelem pro obnovu řízení se týkaly výhradně předchozí ztížené realizace důkazů, které v původním řízení nebyly navrženy. Stěžovatel však tyto skutečnosti neučinil předmětem řízení o žalobě před městským soudem.

VI. Závěr a náklady řízení

Stěžovatelem uplatněné kasační námitky nebyly ve vztahu k napadenému rozsudku městského soudu shledány důvodnými, v řízení nebyly shledány ani jiné nedostatky, ke kterým Nejvyšší správní soud dle § 109 odst. 4 s. ř. s. přihlíží z úřední povinnosti, kasační stížnost byla proto v souladu s § 110 odst. 1, větou poslední, s. ř. s. zamítnuta.

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů nepřiznal, neboť mu dle obsahu spisu žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. ledna 2013

Mgr. Daniela Zemanová
předsedkyně senátu